

В. К. Борисенко

Авраменко Василь Кирилович

АВРАМЕНКО Василь Кирилович (10(22). 03. 1895, с. Стеблів, нині смт Корсунь-Шевченків. р-ну Черкас. обл. – 06. 05. 1981, Нью-Йорк, 04. 05. 1993 перепохов. у Стеблеві) – хореограф, актор, продюсер, дослідник і знавець українських танців. Закін. вечірні учит. курси на Далекому Сх., м. Владивосток (1913). Дебютував у лютому 1918 на сцені Київ. театру М. Садовського у спектаклі «Катерина» М. Аркаса (роль Першого хлопця), згодом виступав у концерт. виставі, присвяч. пам'яті Т. Шевченка (березень 1918, Київ) та виставі «Матинаймика» І. Тогобочного. 1919–20 – актор профес. театру М. Садовського (Київ, Вінниця, Кам'янець-Подільський). 1922 організував школу нар. танцю у Львові, 1923 – у Луцьку, Кременці, Рівному, 1924 – у Холмі. Від грудня 1925 жив у Канаді, де заснував і очолив Гол. рухому школу, в якій навчалися театр. мистецтва і хореографії; від 1928 – у Нью-Йорку. У 20–50-х рр. гастролював із ансамблем укр. нар. танцю країнами Європи, Америки; в Австралії, Ізраїлі. Виступав на сцені «Метрополітен-опера» в 1931, 1935 – у Білому домі (Вашингтон). Елементи шевченків. поезії покладено в основу таких танців, як «Запорозький герць», «Катерина херсонська», «Козак сольний», «Великодня гаївка» та ін. До його автор. композицій належать танки «Козачок подільський», «Гопак колом з вільним сольом», «Гречаники», «Коломийка-сіянка», «Великодня гаївка», «Метелиця в'юча», «Гопак парубоцький», «Танок Гонти», «Журавель весільний», «Чумак», «Запорозький герць», «Аркан коломиїський», «Чумачок», «Гонивітер», «Танок Довбуша» та балетні картини «За Україну», «Чумаки», «Січ отамана Сірка», «Великдень на Україні», «Русалки» та ін. 1936 заснував і очолив власну кіностудію у Нью-Йорку, де були поставлені фільми за п'єсами укр. драматургів-класиків: «Запорожець за Дунаєм» (за однойм. оперою С. Гулака-Артемовського), «Наталка Полтавка» (за однойм. оперою М. Лисенка), «Маруся

Богуславка», багато фольклор. фільмів. Найвидатніша робота в цій галузі – звуковий фільм «Тріумф українського танцю» (1954), над яким А. працював 25 років. Автор підручника «Українські національні танки, музика і стрій» (Вінніпег, 1947). У Нью-Йорку створено фонд В. Авраменка. У Києві 1991 відбулася докум. виставка «З українським танцем по світу»; 1993 у Києві, Стеблеві – міжнар. наук.-практ. конф. «Василь Авраменко та укр. культура».

Рекомендована література

1. Книш І. Жива душа народу. Вінніпег, 1946;
2. Луців В. Незабутній Василь Авраменко у моїй пам'яті // Альманах УНС на рік 1987. Джерсі- Сіті; Нью-Йорк, 1987;
3. Коць М. Василь Авраменко // Музика. 1993. № 4;
4. Барабан Л. Василь Авраменко – митець і громадянин // Січ. 1993. № 9;
5. Станішевський Ю. Лицар, який уславив Україну // КіЖ. 1993, 28 серп.;
6. Волков М. Пам'яті Василя Авраменка // Там само. 1995, 6 груд.;
7. Повернення Василя Авраменка // ЛУ. 1995, 6 квіт.;
8. Верховинець Я. Захоронений гопак // Київ. 1996, № 7/8;
9. Пащенко В. Василь Авраменко повернувся на Батьківщину // Уряд. кур'єр. 1996, 17 верес.;
10. Погребенник Ф. Корифей українського танцю. (Спроба осмислення мистецтва В. Авраменка у наук. літ-рі.) // НТЕ. 1997. № 2/3;
11. Туркевич.

Бібліографічний опис:

Авраменко Василь Кирилович / В. К. Борисенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42375>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).